

The psychology of advertising including the advertising message through its power to influence human cognitive, emotional and behavioural processes. It not only informs about a product or service, arouses emotions but also changes behaviour [6, pp. 97-98].

This publication makes it clear what a special form of influence we are dealing with in relation to advertising. It affects every area of human life. It tells us how to live, what to eat, how to dress, what lifestyle to promote, what values to uphold, what to study, what medicines will ensure good health, what cosmetics will guarantee eternal youth. It is a formidable tool whose influence seems to be not only a lever of commerce but especially a creator of human behaviour. This topic, due to its importance, calls for extensive in-depth research. So as to ensure ethics and transparency in advertising and marketing communication. So that advertising fulfils its function as information and not as propaganda.

REFERENCES

1. Czarnecki A., Strategie komunikacji marketingowej, w: Strategie marketingowe, red. W. Wrzosek, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2004, p. 175
2. Jakubowska A., Public relations w kształtowaniu wizerunku instytucji finansowych, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Katowice 2010, p. 42
3. Kokieli A., Kostenko D.V., Binytska O.P. The role of persuasion in advertising messages, *Актуальні питання у сучасній науці*, 7 (25) 2024, Kyiv 2024, p. 26
4. Kokieli A., Personalisation of advertising and marketing communications of banks (psychological approach), *Globalization 2* (32) 2023, *Warna 2023*, p. 35
5. Kokieli A., Psychology of banking product advertising in the light of selected campaigns in the financial services sector, *Globalization 1* (32) 2023, *Warna 2023*, p. 86
6. Kokieli A., Gręda K., *A psychological perspective on the effectiveness of advertising of pharmaceutical products*, *Globalization 1* (32) 2023, *Warna 2023*, pp. 97-98
7. Pilarczyk B., Sposoby komunikacji masowej, w: Marketing. Koncepcje, strategie, trendy, H. Mruk, B. Pilarczyk, M. Sławińska, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Poznań 2020, p. 264

Андрій Цуп

*викладач кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності,
Західноукраїнський національний університет*

ЖИВОПИС, ЯК ФОРМА СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ. ХУДОЖНЬО – ОБРАЗНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ ДІЙНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Мистецтво, як і багато інших сфер життя, не могло уникнути впливу повномасштабної війни в Україні. Саме у мистецтві ми спостерігаємо

відображення та переосмислення реальності того часу, коли воно народжується. Воєнні рефлексії сьогодні мають вираження не лише у новітніх мистецьких жанрах, але й проникають у більш консервативні і традиційні – такі, як живопис.

«Те, що ми зазвичай розуміємо під мистецтвом, має тонші сенси. Це дуже інтелектуальні роботи, складні посили, коли роботу треба відчувати, розшифровувати. В час війни митці почали робити дуже просту рефлексію на подію. Не існує складних сенсів, є відверта агресія Росії, яка вимагає від митців такої ж прямої реакції», - переконана Олена Афанасьєва [1].

Будь-яке мистецтво, як форма суспільної свідомості, передбачає собою художньо-образне відображення життя. Народившись із потреб життя, воно покликане давати вірне відображення дійсності та відповідати емоційним запитам людини. У художньому образі, як правило, виражаються загальні риси багатьох явищ, але, відображаючи світ, художник втілює у творах свої думки, почуття, прагнення, естетичні ідеали, надає образу явищам природи, пояснює їх сутність і зміст, висловлює своє розуміння світу. Так створюються твори всіх видів мистецтва, зокрема і образотворчого.

Твори мистецтва живопису теж несуть у собі певну концепцію. Але структура художнього образу та форма його вираження мають тут свою специфіку: вони є візуально достовірними. Живописець відбиває сутність і красу життя у формах самого життя, в багатстві їх пластичних і колористичних якостей, які він пізнає у спілкуванні з природою, із самим життям. Війна впливає на усі без винятку сфери життя українців, а творчість як найбільш чутлива з них, реагує на пережите найбільш емоційно.

Художня образність у живописі не досягається прямим візуально достовірним зображенням предметів та об'єктів природи. Створюючи картину, художник, звичайно, опирається на натуру, виходить з неї як у загальному задумі, так і у формах висловлювання. Однак за змістом картина є результатом багатьох спостережень та роздумів. Її створенню передують, замальовки, етюди, ескізи, у яких художник не просто фіксує окремі явища, а збирає матеріал, шукає основу композиції та колориту картини.

Через творчість митець може працювати з думками і почуттями, як позитивного так і негативного характеру. Іноді невербальний засіб виявляється єдиним інструментом, що розкриває й проявляє інтенсивні почуття та емоції.

Емоційна сфера, як будь яке багатогранне явище, може бути окреслена в різних аспектах. Аналіз досліджень питання художньо обдарованої особистості свідчить, що емоції та емоційна стабільність виступають в якості регулятивних процесів і домінуючих мотивів в її структурі [2].

Отже, твори живопису створюється на основі соціального, емоційного та професійного досвіду: образного мислення, уяви, спостережливості, вміння живописними засобами правдиво відтворити натуру, передавати її конструктивні, об'ємні, просторові, тонально-колористичні складові. Без єдності цих складових елементів творчого процесу та професійної майстерності повноцінні мистецькі твори живопису створити неможливо, до якого б жанру ми не звернулися.

Сильні потрясіння в житті митці втілюють саме у своїх творах. Так, саме зараз, підчас військових дій в Україні виникає так званий новий пласт культури і мистецтва, що породжує виникнення нових трендів. Набуває розвитку швидке мистецтво, швидкий живопис, арт-діджитал, постери та плакати, мурали на воєнну тематику.

Мистецтвознавець Роман Яців зазначає, що перші творчі реакції художників на емоційні потрясіння є ситуативні, у творчості багато публіцистичності, ще не було прискіпливої роботи над образом, формою, тому вона буде оцінена пізніше. Професор вважає, що має пройти певний час, щоб знайшлася більш адекватна форма для виразу естетичного і сильного в мистецькому еквіваленті.

Роман Яців додає, що зараз малюють і багато аматорів, ці спроби мають певну психотерапевтичну функцію. Особливо діти більш гостро і адекватно виражають свій біль і страх. На думку професора, вони творять дивовижні речі, спонтанні пластичні образні реакції. Дитяча свідомість проявляється через екзистенцію і найбільш точно може сформулювати те, що відбувається.

«Ми ще не бачимо виявів творчості в тих місцях, де люди найбільше потерпають, там можуть бути найгостріші і найсильніші творчі рефлексії. Ми про них можемо просто не знати зараз», – пояснює доктор історичних наук Роман Яців.

Навіть за таких обставин ніколи не зупинявся творчий потік. Безліч міжнародних інституцій, арт-резиденцій, культурних фондів, приватних галерей сьогодні готові прийти на підтримку українських митців. На цьогорічному Венеціанському бієнале були представлені роботи українських митців. [3]

Мистецтво, а зокрема живопис, завжди було засобом впливу на суспільну свідомість, віддзеркалювало не лише реалії життя, а й внутрішній світ людини, що особливо відчутно під час війни. Українські митці активно заявляють про себе з метою збереження та поширення української культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адамович Н. Палаючий кремль та “жорстокий” півник: як мистецтво під час війни відтворює реальність та допомагає виживати. Зміна інфо. URL: [37https://zmina.info/articles/palayuchy-kreml'-ta-zhorstokyy-pivnyk-yak-mystetstvopid-chas-viyny-vidtvoryuye-real'nist'-ta-dopomahaye-vyzhyvaty/](https://zmina.info/articles/palayuchy-kreml'-ta-zhorstokyy-pivnyk-yak-mystetstvopid-chas-viyny-vidtvoryuye-real'nist'-ta-dopomahaye-vyzhyvaty/)
2. Прокопович Т. Емоційна стабільність як умова прояву соціальної адаптованості художньо обдарованої особистості : дис. канд. псих. наук : 19.00.1 / Прокопович Тетяна. Луцьк, 2015. 208 с.
3. Котубей О. Never Again Gallery: Українські художники переосмислили плакати часів Другої світової війни [Електронний ресурс] / Олеся Котубей // Суспільне Культура. 2022. Режим доступу до ресурсу: <https://suspilne.media/225197-never-again-gallery-ukrainski-hudoznikipereosmislili-plakati-casiv-drugoi-svitovoi-vijni/>.